

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת בלק

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

מעלתו של ה"עם"

נשאלת השאלה מפני מה זכה בלק שתיקרא פרשה שלימה בתורה על שמו, הרי רשע ושונא ישראל גדול היה?

ויש לומר הביאור בזה, כי הנה המעיין היטב בדברי בלק בפרשתנו יראה שתמיד מביע הוא התנגדות וחשש מפני ה'עם' ולא 'ישראל' וכיו"ב, כמו שנאמר בתחילת הפרשה: "ויגור מואב מפני העם" (במדבר כב, ג), וכן בהמשך הדברים שלח בלק לומר לבלעם: "הנה עם עלה ממצרים... לכה נא ארא לי את העם הזה כי עצום הוא ממני" (פס' ה-ו).

וזאת יש לדעת שהתואר 'עם' מתייחס בעיקר לעמך ישראל הפשוטים ולא לתלמידי חכמים שבהם, כיון ש'עם' הוא מלשון 'גחלים עוממות', שהן גחלים שמבחינה חיצונית נראות ככבויות, אך אחר שנופחים בהן פתאום בוערת מתוכם אש גדולה ומתברר כי אכן בפנימיותן הן היו בוערות ביותר. וכך גם האנשים הפשוטים: כלפי חוץ עשוי להראות כי כבויים הם ברוחניותם ואינם בוערים לה', אך לא כן הדבר, כי באמת פנימיותם לווהטת, ואהבת ה' בוערת בלבם, ודבר זה מתגלה בזמנים מיוחדים כמו בשעת נסיון גדול וכיו"ב, שאז לפתע שלהבות אש של אמונה עולות מתוכם.

ובלק היה חכם גדול והעמיק בדעתו ביחוד הנפלא שבין עם ישראל לאביהם שבשמים, והבין שעיקר שמחתו של ה' והנחת רוח שיש לפניו הוא דוקא מן העבודה הפשוטה והתמימה שעובדים אותו היהודים התמימים והפשוטים, והיא נעלית מעבודתם של בעלי השכל והחכמים, משום שהיא נעשית בטוהר לב ובנקיות מכל פניה וגדלות רוח, בלתי לה' לבדו. על כן עיקר חששו של בלק היה דוקא מן הקשר הנפלא של היהודים הפשוטים עם הקב"ה, ולא התיירא כלל מהחכמים והמשכילים.

וכיון שזכה בלק לירד לעומק עצום זה שבמעלתם של נשמות עם ישראל, והקשר העמוק שיש להן עם הקב"ה למעלה מכל הגיון ושכל - מה שלפעמים אפילו חכמי תורה גדולים לא משכילים להבין - לכן זיכהו הקב"ה שתיקרא פרשה זו שבתורה על שמו.

וזהו בחינת "ברוב עם הדרת מלך" (משלי יד, כח), והיינו שעיקר הדרו ופארו של הקב"ה הוא דוקא מעבודתם של עמך ישראל הפשוטים, העובדים אותו מתוך תמימות ופשיטות ללא שכל כלל, ומוכנים למסור נפשם לה' ללא הבנה וטעם כלל.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

תברח מהעצבות

אדם שמצבו הרוחני לא טוב, הוא יודע שהוא לא בסדר, ולכן הוא עצוב בגלל מצבו הרוחני, או שהוא שאף להגיע לאיזה עליה רוחנית, אבל בסוף לא כל כך הצליח, או שהוא לא השיג בגמרא את מה שהוא תכנן להשיג.

צריך לשית עצות בנפשו ליפטר ממנה - אומר לך הרב בעל התניא ברוח קדשו, שתשתדל לזרוק את העצבות הזאת, שהיא למעשה כמו חיידק שבא לאכול לך את מה שיש, וכמו שהיה במצרים שבא הארבה ואכל את מה שנשאר מהברד, לכן אומר הרב שעליך להזהר ולסלק את החיידק הזה של העצבות, תגיד לעצמך 'אני עושה מה שאני יכול, וה' יקבל ברצון, ה' ברא אותי, והוא מכיר את המגבלות שיש לי, הוא גם מכיר את היכולות שיש לי, ולכן אני לא צריך להתעצב על מה שלא השגתי'. אין שום מצוה להיות עצוב כל היום, וגם זה מסוכן כמו שנתבאר כבר, אין צריך לומר בשעת עבודה - בזמן הלימוד או התפילה, שצריך לעבוד ה' בשמחה ובטוב לבב - יהודי צריך לקיים בעצמו את הפסוק "עיבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה" (תהלים ק'), צריך ממש לבוא בשמחות וגיל לתפילה, ולכן כתב הרמב"ם (פ"ד מהל' תפילה ה"ט"ו) מצא דעתו משובשת ולבו טרוד, אסור לו להתפלל עד שתתיישב דעתו. והיינו משום שבמצב זה של חוסר ישוב הדעת ובלבול אין הוא יכול להתפלל מתוך שמחה.

זמני השבת

הדלקת נרות:	צאת שבת:
ירושלים 19:31	20:22 ר"ת 21:18
תל אביב 19:30	20:21 ר"ת 21:16
חיפה 19:33	20:24 ר"ת 21:19
באר שבע 19:30	20:21 ר"ת 21:15

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

מכתב אחד, אדם אחד.

לפני מספר שנים הלוויית סכום גדול מאוד של כסף לאיש שהיה באותו הזמן קרוב אלי מאד וסמכתי עליו. חלף זמן והיחסים בינינו התערערו ובקושי דיברנו הקשר הלך והתנתק, ואז אותו אדם החליט שהוא לא חייב לי כלום ושאני אעשה מה שאני רוצה, את הכסף הוא לא מתכוון להחזיר לי.

התחננתי בפניו שיחזיר לי את הכסף כי הרי הכסף שייך לאימא שלי והיא רק ביקשה שאשמור לה את הכסף, עירבתי עוד אנשים שישכנעו אותו להשיב לי את הכסף, אך הוא בכלל חייב לי משהו. שמונה חודשים של ניסיונות להשיב את הכסף וכלום לא עזר, התייאשתי והבנתי שאת הכסף שהוא חייב לי כנראה כבר לא אראה.

התקווה אחרונה שהייתה לי - ביקשתי מגיסי אברך בכולל של מוריני הרב יורם אברג'ל בנתיבות שיעשה לי שאלת רב כיצד לנהוג, והתשובה של מוריני הרב הצדיק יורם אברג'ל הייתה כך "לווה רשע ולא ישלם" והרב כתב זאת על דף וביקש שאעביר את המכתב לבחור שחייב לי כסף.

העברתי את המכתב, והבחור נבהל מאוד המכתב למרות שאינו דתי, מאת השם נוצר ויכוח קולני בעקבות המכתב, השכנים הזמינו משטרה וליד השוטרים הוא התחייב להחזיר לי את כל הכסף, וכבר למחרת כל הכסף היה אצלי.

שמונה חודשים ניסיתי... ויום אחד, מכתב אחד, אדם אחד, והחוב נפרע.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

שניים מקרא ואחד תרגום

שאלה: האם יכול לצאת ידי חובת אמירת שנים מקרא ואחד תרגום ע"י ששומע מאדם אחר, ומכוון דעתו אליו, להקשיב אוזנו לקריאת שמו"ת?

תשובה: יכול אדם מעיקר ההלכה להכין ליבו ולהקשיב אוזנו לשמוע קריאת שנים מקרא ואחד תרגום מאדם אחר ולצאת ידי חובתו. כדרך מצוות התלויות באמירה שאם מכוין דעתו יוצא ידי חובה, ומ"מ טוב ונכון שישתדל לקרוא בעצמו הפרשה שמו"ת ולא יצא בזה ידי חובה מאדם אחר.

[אולם אינו יכול לצאת ידי חובת פעם אחת מקרא בקריאתו של הש"ץ שקורא הפרשה בשבת ואח"כ יחזור עוד פעם אחת מקרא ופעם אחת תרגום, אלא צריך לקרות מחדש שנים מקרא ואחד תרגום. ויש אומרים שבדיעבד אפשר לצאת בקריאתו של ש"ץ ידי פעם אחת מקרא מתוך פעמיים, והמקל לסמוך ע"ז בשעת הדחק, שפיר דמי].

וחולה ומי שיש לו כאבי עיניים וסומא ב"מ, פטורים מעיקר ההלכה מקריאת שמו"ת, ונכון שממדת חסידות ישמעו מאדם אחר ויכונו דעתם לצאת ידי חובתם, או לחילופין שאחר שיבריא החולה, ישלים את קריאת הפרשה. ועכ"פ אין זה אלא ממדת חסידות.

שאלה: אדם שלומד פירוש רש"י על הפרשה, האם יצא ידי חובת קריאת התרגום, או צריך בנוסף לפירוש רש"י לקרוא גם את התרגום, לקיום מצות שנים מקרא ואחד תרגום?

תשובה: מעיקר הדין אדם שקורא את הפרשה פעמיים ולומד פירוש רש"י פעם אחת, קיים מצות שנים מקרא ואחד תרגום. אולם כתב מר"ן הש"ע וירא שמים יקרא תרגום וגם פירוש רש"י. ועל פי המקובלים אסור להפסיד קריאת התרגום, של שנים מקרא, ויש בזה עניינים עמוקים ויסודיים כידוע ליודעי ח"ן. וכן מנהגו של מרן אאמו"ר רבינו יורם מיכאל אברג'ל. וכן מלמד לאברכים היקרים בישיבתו הקדושה והמעטירה, רב פעלים קול רינה, לפתוח את סדר היום בלימוד רש"י הקדוש חצי שעה על פרשת השבוע, ולאחר מכן נגישים לעמל התורה שבעל פה בפילפולא דאורייתא לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, ואמר בשם הגאון רבי אליהו מוילנא ע"ה, שלימוד הרש"י על הפרשה מסוגל ליראת שמים (שזהו ר"ת רש"י - יר"ש). וידוע מה שאמר רבינו תם שהיה נכדו של רש"י, שמה שעשה מר זקנו על תורה שבכתב, הכל ברוח הקודש עשה.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

העגלון האדום

מעשה ברבי יצחק מגור, בנו של האדמו"ר, ה"אמרי אמת", שהלך בדרך ופגש בעגלון מוביל עגלה עמוסה סחורות. ולפתע נשברה דופן העגלה, מיד נחלץ רבי יצחק יחד עם העגלון, דחף את העגלה במאמץ גדול ועמל עימו שעות רבות עד שתיקנו אותה.

כשנפרד מהעגלון שאלו הלה: - מי אתה ומה שימך, אני רוצה לשלם לך על הטירחה המרובה. - אני "העגלון האדום מגור" - ענה הרבי. - ובגור כשאבוא ידעו להכיר אותך? - בטח, ענה לו רבי יצחק. בא העגלון לגור, חיפש וחקר אחר "העגלון האדום" ואיש לא ידע לענות לו. הסביר להם איך הוא נראה ואנשי גור לא ידעו על עגלון כזה.

לפתע, בעומדו בין האנשים ראה מרחוק את האיש אותו חיפש, "הנה זה העגלון!" צחקו אנשים: "האם אתה מטורף? הלא זהו רבי יצחק, בן האדמו"ר".

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי וחכמי ישראל

חג הגאולה - רבי יוסף יצחק מליובאוויטש - י"ב י"ג תמוז

סיפור מאסרו וגאולתו של הרבי הרי"צ בימי האימים של השלטון הקומוניסטי, הוא אות ומופת לעוז רוח וללהט החסידי הבלתי נכנע. מאסרו של הרבי קרה בשנת תרפ"ז דקות מספר לאחר חצות הלילה אור לט"ו סיוון התפרצה פלוגת שוטרי ג-פ-א, לבית הרבי, והובילוהו למאסר, את התפילין של הרבי החרומו שלטונות הכלא. הרבי הכריז שהוא שובת רעב עד שיחזירו לו את התפילין, ביום חמישי בשעה עשר בלילה נקרא הרבי לחקירתו הראשונה כשהוא בעיצומה של שביתת רעב הנמשכת יומיים, ביום שישי אחרי צהריים קיבל הרבי את התפילין והניחם מיד, במשך שמונה עשר ימים נחקר ועונה, הרבי הואשם בהפעלת רשת שהפיצה חיי יהדות וקדושה ברוסיה. במהלך ימי המאסר גל מחאות אדיר שטף את שלטונות רוסיה וראשי מדינות מכל רחבי העולם התערבו, אך העולם לא ידע כי באותם הימים נקבע גזר דינו של הרבי "מוות ביריה" אך בחסדי שמים הפעולות לשחרור הרבי הוכתרו בהצלחה, והשלטון הסכים להמיר את עונש המוות בגלות של עשר שנים באיי סלובקי, שוב החלה השתדלות נמרצת ובעקבותיה הוחלף העונש לשלוש שנות גלות בקוסטרומה, ביום ראשון ג' תמוז אחרי תשעה עשר ימי מאסר עלה הרבי לרכבת שהובילה אותו לקוסטרומה בתחנת הרכבת התאסף קהל עצום והרבי קרא לכולם להתחזק ביהדות על אף הכל. הפעילות לשחרור הרבי נמשכה וכעבור עשרה ימים ב"ב תמוז הודיע פקיד הממשל בקוסטרומה לרבי על שחרורו ומאחר שיום זה היה יום חג בעיר לא ניתנה לרבי תעודת שחרור אלא עד למחרת יום רביעי י"ג תמוז ומאז נקבעו ימים אלו לחג גאולה בקרב החסידים.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

אדם רע אין בברכתו כלום

"וְעֵתָהּ לָכֶּה נָא אָרְה לִי אֶת הָעַם הַזֶּה כִּי עָצוּם הוּא מִמֶּנִּי אוֹלִי אוֹכֵל נֶפֶשׁ בּוֹ וְאֶגְרָשׁוּנִי מִן הָאָרֶץ כִּי יִדְעָתִי אֶת אֲשֶׁר תִּבְרָךְ וְאֲשֶׁר תֵּאָר יוֹאֵר", (במדבר כב ו).

חכמינו הקדושים מבארים שבלעם הרשע, היה לו כח לקלל את האנשים, כמו שהכתוב אומר, "ואשר תאור יואר", כלומר מי שבלעם הרשע היה מקלל אותו, זה היה נתפס. אולם שואלים חכמינו הקדושים, שתי שאלות, האחת, בלק אומר לבלעם "כִּי יִדְעָתִי אֶת אֲשֶׁר תִּבְרָךְ וְאֲשֶׁר תֵּאָר יוֹאֵר", ונשאלת השאלה, מנין יש כח לבלעם הרשע לברך? והלא כל כוחו הוא רק לקלל, כי בלעם היה רע עין ובעל לב רע, ואדם כל כך רע לא יכול לברך? ועוד יש לשאול, להבין בלשון הפסוק שאומר בלק לבלעם "כִּי יִדְעָתִי אֶת אֲשֶׁר תִּבְרָךְ וְאֲשֶׁר תֵּאָר יוֹאֵר", מפני מה בברכה אמר בלשון עבר, את אשר תברך "מבורך", שהוא כבר מבורך, ואילו בקללה אמר בלשון עתיד, שאמר ואשר תאור "יואר", יואר פירושו שיקולל בעתיד, ואילו בברכה אמר מבורך, שכבר הוא מבורך?

והנה באחת הפעמים שנסעתי עם אדוני אבי לבקר את מור זקני, אביו של אבא, רבינו חנניה אברג'ל, היה זה באחד מימי השבוע בפרשת "בלק", ואחיו הצעיר של אבא מארי הרה"ג נפתלי אברג'ל שליט"א, והביא את שתי הקושיות הללו, ותיירץ על פי אור החיים הקדוש, שבאמת היה לבלעם הרשע כח רק לקלל, ולא היה לו כח לברך. אולם מה היה עושה בלעם הרשע בערמומיותו? כשהיה רואה שני אנשים או שלשה מתמודדים על תפקיד מסויים, הוא היה יודע מי ייבחר, רק שהוא לא יכול להשפיע על זה כלום, כי הוא לא יכול לברך. ומה היה עושה בלעם הרשע? היה הולך אצל אותו אחד שצריך להיבחר, ואותו אחד לא היה יודע באמת שהוא ייבחר, ואומר לו בלעם הרשע, "אני מברך אותך שאתה תיבחר", ואכן כשהוא היה נבחר, הוא היה חושב בלבו שבזכות "הברכה" של בלעם הרשע הוא נבחר, והוא לא היה יודע, שבלי שום קשר לברכה של בלעם הוא היה נבחר. אולם כעת הבין את זה בלק הרשע, ולא הוא אומר לבלעם הרשע, כי ידעתי, עכשיו אני יודע את האמת, את אשר תברך, מבורך, זה שאתה מברך אותו, כבר ממזמן הוא מבורך, ואין שום השפעה לברכה שלך. אלא מה, ואשר תאור יואר. מי שאתה מקלל אותו הוא באמת נעשה מקולל ה' יצילנו. ונמצא שכבר מראש הבין בלק עד כמה רוע יש בו בבלעם, וידע שחוץ מלקלל הוא לא יכול לפעול כלום. ובסוף ה' יתברך לא נתן לו גם לקלל, ונמצא שבסופו של דבר הוא היה מיותר לחלוטין.

המתנה המושלמת לאם ולבת!

ספר ייחודי לבת ישראל בו
קובצו מיטב שיחותיו
של מו"ד הרב יוסף אברג'ל

עכשיו
במחיר
השקה!

תורת
לבנו יוסף
לאם ולבת
נל פרשיות השבוע ומועדי ישראל

0081 DAVID // 052-7662736

חייגו והזמינו עוד היום: 08-6381000

ניתן להשיג גם בציון הקדוש: 08-9790786

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יוסף אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יוסף אברג'ל

פניני השבוע

נגמר הדור של ההפחדות, צריך
לדבר מתוך ולקרב בדרכי נועם על
ידי דברי חסידות שמושכים את
ליבות השומעים להתקרב ולשוב אל
השורשים באהבה.

העלון מוקדש:
להצלחת משפחת צפוני הי"ו
לרפואת אריה חי חורי בן
יהודית אסתר הי"ו
לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו
לע"נ גבריאל בן מלכה ז"ל
לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל

הרב יוסף הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה
לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע,
בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום
להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו".

ד"ר יוסף אברג'ל
י"מ אברג'ל

בן איש חי 1 ת.ד. 102 נתיבות
טל': 08-6381000